

1r ACCÈSSIT CATEGORIA JOVE

ETNA MIRÓ I ESCOBAR

L'AGULLA

L'agulla és una bandera doblegada pel vent, esbiaixada, vista des de baix. Així, de fina que és, no sembla bandera: pareix una agulla llarga i argentada amb una punxa relluent a l'extrem. No, no sembla bandera de cap de les maneres: soc jo que no puc no veure-la així. La veig dreçant-se, èrtiga, per damunt tots els caps i veig els secs que el vent tracta de despentinat, i li veig la sang de molts soldats i les tristors de tantes vídues i tants orfes que duu cosides. És la bandera dels que no tenen casa, dels que, per no tenir, no tenen res. Dels que, en lloc de tenir, desitgen allò que els està prohibit.

Premo tan fort l'agulla entre els dits que els capcirons se'm tornen blancs. Com quan era nena i tenia por de la foscor (aleshores, els premia contra el coixí i els monstres no arribaven mai, però jo sabia que venien, que sempre estaven fent camí vers el meu llit, i això era el que em feia paüra de debò: no saber quan vindrien, no saber quan obririen les seves goles com balms enrivetades d'estaques lletoses que em mossegarien el coll).

I ara, amb l'agulla entre els dits, intentant encertar el fil al cap, recordo aquestes basardes petites, inofensives; aquestes temences d'infant que, més tard, s'obliden i que, no obstant, deixen un solc a la vida, una rossola de la que caus i tornes a caure si no vigiles... Les pors de menuda són les mateixes que les de gran: els monstres són els mateixos; han canviat de rostre, però segueixen amb les boques obertes, amb les dents esmolades, preparades per a engolir la nostra carn, tendra i tremolenca. Les anomenem amb paraules diferents i, tanmateix, són les mateixes goles les que ens amenacen.

No aconsegueixo enfilar l'agulla: el fil, rebregat, es nega a passar per l'ull. La mare sabia com fer-ho, mes la mare ja no hi és... L'àvia sabia com fer-ho, mes l'àvia ja no hi és... I ara, sola contra l'agulla, sola contra el fil, no sé reeixir-ne. La mare, que quan jo preguntava pel pare intentava endolcir les seves llàgrimes de vellut... L'àvia, que callava com si no hi hagués mai res a explicar... Totes les dones de la meva sang ja no hi son. Quedo jo, sola. Molt i molt sola.

Se'n riuen de mi: el fil se m'esmuny una vegada i una altra, el meu pols fa tentines i sembla que l'aire participi també de la gresca, enjogassat. Fan una rotllana tots junts (l'aire, el meu pols irregular, l'agulla fina i el fil endimonià) i deixen anar unes riallades fortes, com el bramul d'un salt d'aigua. No els vull sentir, però cada cop que fallo, que no aconsegueixo enfilar l'agulla a pesar de tots els meus esforços, esclafen a riure i riuen a cor què vols. Que algú deixi de riure, els demano, però no paren de riure, com riuen!... Una rauxa, un desgavell, un devessall de riure. Mes a mi les ganes de plorar em van

desfent les galtes i les llàgrimes em van erosionant la pell. I no vull quedar-me sense galtes... Però em cauen llàgrimes com baules d'un collaret de perles: grosses i inflades. I el sanglot em grimpa i ara ploro; ploro amb l'agulla i el fil a les mans, perquè no me'n surto, d'enfilar-la; perquè soc un desastre, tota jo, un despropòsit; perquè no serveixo (per a què?); perquè no em volen; perquè qui m'ha de voler amb aquest ànim de nyicris i aquestes llàgrimes de fleuma que m'unflen la cara i m'envermelleixen les mels (lletja, maldestra i culpable de ser-ho)? Que on és la mare, que on és l'àvia? No pas en aquest món rúfol: en un altre on jo no sé arribar.

No sé què em passa: hauria de ser capaç de cosir, però és que mai me'n surto. Totes les meves companyes de classe ho saben fer i ensenyen els seus brodats a les monges, que deixen escapar un d'aquells somriures tan macos que per un instant semblen pardals i no corbs... Aleshores, la mestra veu que jo no puc, que no sé enfilar l'agulla com les altres i em renya, i em diu per un cognom que assegurin que és el del meu pare. Un dia, vaig respondre-li que jo volia ser cridada pel cognom de la meva mare i pensava que em castigarien, però en van fer riota i això em sabé encara més greu.

Els seus retrets em tallen com coltells: se m'escapa la sang de la fenedura cos avall i en xopo el terra. Perquè totes saben cosir menys jo, que no puc ni enfilar l'agulla; perquè les meves mans no són ni fines ni dolces ni assuajades, només escorça, vents de llevant i roquissars traïdors. Les monges les odien i m'odien a mi, perquè no sé fer filigranes amb l'agulla. Em sento com un maniquí de modista, al centre de totes les mirades, i cada nineta és una agulla que se'm clava i em fa doblecs a la pell per a intentar retallar sobre meu les mides que cada vestit hauria de tenir...

Però no sé com es fa, això de cosir, i no sé cosir-me a les mides dels altres: en realitat, soc de pedra, no de roba. M'han plogut paraules de sofre i, no obstant, segueixo sent la mateixa pedra. Els renys de les monges, les mofes de les companyes... i, tot i així, segueixo sent pedra: la mateixa i irredempta pedra que no sap acomodar-se a allò que se li demana.

Aleshores, en aquesta llum de capvespre amb què la finestra em ratlla els dits, me n'adono que tal vegada ha de ser així. Que la mare i l'àvia, amb aquest sofriment escarpat, ja em volien així. Que no hi ha agulla que em pugui travessar prou carn com per a fer-me rendir. Que soc roca orgullosa i que no hi ha àcid que em faci cedir. Que ni les monges ni les altres nenes em poden treure això que els hi fa tanta por. Que m'odien perquè els hi faig feredat. Pitjor, soc molt pitjor que els monstres de quan érem petites perquè jo sí que soc invencible. Perquè, tot i que no sé com fer anar l'agulla, sí que conec, en canvi, altres coses que elles no saben i, demés, n'aprendré moltes altres... Les espanto, perquè elles tenen l'agulla, però no podran fer mai allò que jo faré. No tindran mai aquesta llibertat cruixent que duc com a fermall al pit, ni sentiran aquesta ànsia de vida que em pren i se m'emporta lluny, molt lluny, dels obacs murs d'aquesta escola i dels seus esguards sòrdids, de llamp i enveja... No, no viuran res d'això: ho somniaran en secret i, ni tan sols per un instant, es podran permetre reconèixer haver-ho desitjat.

Sí, podran fer grans brodats amb l'agulla.

Però no coneixeran les fronteres del món: jo les desbrossaré totes i anomenaré els seus claroscurs.

Agafó l'agulla i la premo contra el palmell de la mà: primer la pell fa una certa resistència, però, després, amb una nova empenta, forada i excava un caminó vers on la sang respira. Aviat, li faig passar fred a la sang, faig que es despenyi cap al no res...

I aquesta sang és meva i aquesta agulla és bandera, i soc immensament feliç de no saber cosir, de no poder ser qui voldrien que fos, perquè això vol dir que sols em queda ser foc. I els focs... Ells sí que de debò s'ho empassen tot.

PSEUDÒNIM: SHELBY